29/09/2024

29 Σεπτεμβρίου: Εορτάζει ο Άγιος Κυριακός ο Αναχωρητής

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 29 Σεπτεμβρίου, η Εκκλησία εορτάζει τη μνήμη του Αγίου Κυριακού του Αναχωρητή.

- ***Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος***

Πολλοί από τους οσίους της Εκκλησίας μας έχουν τον τίτλο του Αναχωρητή, κι' αυτό διότι είχαν πάρει τη μεγάλη απόφαση να αναχωρήσουν σωματικά από τον πτωτικό κόσμο στις ερήμους, αλλά όμως ψυχικά να βρίσκονται κοντά στους κοσμικούς, με την προσευχή τους. Ένας από τους μεγάλους Αναχωρητές υπήρξε και ο άγιος Κυριακός, ο οποίος πήρε το προσωνύμιο του Αναχωρητή.

Γεννήθηκε στην Κόρινθο το 448, όταν βασίλευε στην Κωνσταντινούπολη ο αυτοκράτορας Θεοδόσιος ο Μικρός (408-450). Ο πατέρας του ονομαζόταν Ιωάννης

και ήταν πρεσβύτερος της Εκκλησίας της Κορίνθου και η μητέρα του ονομαζόταν Ευδοξία. Αμφότεροι ήταν πιστοί και ενάρετοι άνθρωποι και γι’ αυτό φρόντισαν να αναθρέψουν το παιδί τους με ευσέβεια, πίστη και φόβο Θεού. Ο Κυριακός από μικρό παιδί είχε δείξει σημάδια πνευματικής ωριμότητας. Στοχάζονταν συνεχώς το μυστήριο της Θείας Οικονομίας, την αγάπη του Θεού να σωθεί το ανθρώπινο γένος, χάρις στην ενανθρώπηση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Αυτές οι σκέψεις τον οδήγησαν να αφιερωθεί στο Θεό. Όταν έφτασε στην εφηβική ηλικία αποφάσισε να ακολουθήσει τον μοναχικό βίο, επιλέγοντας τους Αγίους Τόπους ως τόπο της άσκησής του. Έφυγε λοιπόν για τα Ιεροσόλυμα, να πατήσει τα άγια χώματα που είχαν πατήσει τα πανάγια πόδια του Λυτρωτή Χριστού. Εκεί συνάντησε στην αρχή έναν μεγάλο ασκητή, τον Ευστόργιο, στον οποίο προσκολλήθηκε για αρκετό καιρό. Ακούγοντας ακούραστος τις παραινέσεις του αγίου Γέροντα απέκτησε μεγάλη ψυχική ωφέλεια και πνευματική ωριμότητα. Μετά άκουσε για τον Μέγα Ευθύμιο και τις αρετές του. Ζητώντας την ευλογία του Ευστόργιου, πήγε κοντά του, γενόμενος δεκτός από εκείνον. Εκεί ενδύθηκε και το μοναχικό σχήμα.

Επειδή όμως υπήρχε η συνήθεια να μη δέχονται αγένειους νέους, λόγω σκανδαλισμού, ο Μέγας Ευθύμιος τον έστειλε στη Μονή του Αγίου Γερασίμου του Ιορδανίτη, όπου έγινε δεκτός και του ανατέθηκε το διακόνημα του μαγείρου. Εκεί ο Κυριακός διακονούσε με μεγάλη προθυμία τους αδελφούς και ασκούνταν ο ίδιος στην πίστη και στην αρετή. Νήστευε, αγρυπνούσε και προσεύχονταν ατέλειωτες ώρες. Τρέφονταν μόνο με λίγο άρτο και νερό, κάθε δύο ημέρες. Έτσι σε λίγο χρονικό διάστημα άρχισαν να διαφαίνονται οι αρετές του και η αγιότητά του. Ο ίδιος ο ηγούμενος άγιος Γεράσιμος και όλη η αδελφότητα τον εκτιμούσαν και τον αγαπούσαν.

Μετά από εννέα χρόνια και ενώ ο ίδιος ήταν είκοσι οκτώ ετών, κοιμήθηκε ο Γέροντάς του Γεράσιμος. Ο Κυριακός γύρισε στη Λαύρα του αγίου Ευθυμίου, όπου έγινε δεκτός από τον ηγούμενο Ηλία. Όμως δεν έμεινε για πολύ, διότι έβλεπε με πίκρα τη διαμάχη της Μονής με τη διπλανή Μονή του Οσίου Θεοκτίστου, για οικονομικές διαφορές. Πήρε την απόφαση να φύγει και να εγκατασταθεί στη Μονή Σουκά. Εκεί έμεινε πολλά χρόνια, διακονώντας και σημειώνοντας πνευματική πρόοδο. Εκεί αξιώθηκε να δεχτεί και το αξίωμα του Πρεσβυτέρου και απέκτησε τη φήμη του σπουδαίου πνευματικού άνδρα.

Όντας στην ηλικία των εβδομήντα επτά ετών, αποφάσισε να φύγει για την έρημο, να ζήσει την ευλογημένη ζωή της ερημικής ησυχίας. Με έναν υποτακτικό του αναχώρησε για την σκληρή έρημο Νατουφά, στην οποία φύτρωναν μόνο πικρά σκυλοκρέμμυδα. Με την προσευχή του ο άγιος τα πικρά και ακατάλληλα χόρτα

έγιναν γλυκά και η τροφή των δύο αναχωρητών επί τέσσερα χρόνια. Μέσα στην ησυχία της ερήμου οι δύο άνδρες προσεύχονταν, αγρυπνούσαν, πολεμούσαν το διάβολο κατά μέτωπο και απέκοπταν τα πάθη τους. Ο άγιος Κυριακός είχε καθαρθεί και έμοιαζε με τους αγγέλους. Μάλιστα είχε φτάσει στο σημείο αγιότητας να βγάζει δαιμόνια από κατεχόμενους. Θεράπευσε κάποιον δαιμονισμένο στη χώρα των Θεώνων.

Το θαύμα αυτό έγινε γνωστό στην ευρύτερη περιοχή. Πολλοί άρρωστοι και ιδίως δαιμονισμένοι έτρεχαν να βρουν τη γιατρειά τους από το άγιο ασκητή. Αυτό όμως τον ενοχλούσε, διότι τον απέκοπτε από τον πνευματικό του αγώνα. Γι’ αυτό αποφάσισε να αναχωρήσει πιο βαθειά στην έρημο του Ρουβά, τρεφόμενος με ρίζες αγρίων φυτών. Αλλά οι άρρωστοι έφταναν ως εκεί για να βρουν θεραπεία και ο άγιος ανταποκρίνονταν στη λαχτάρα τους. Αλλά και πάλι ο άγιος θεώρησε την κατοικία του αυτή ακατάλληλη από την κοσμοσυρροή. Έφυγε για άλλη πιο μακρινή έρημο, τη Σουσακείμ. Εκεί έζησε επτά χρόνια ως επίγειος άγγελος. Τον καιρό εκείνο έπεσε φοβερό θανατικό στην περιοχή. Οι μοναχοί της Λαύρας του Σουκά έτρεξαν στον άγιο να τους σώσει από την πανώλη. Ο Κυριακός τους λυπήθηκε, γύρισε στη Λαύρα και με τις προσευχές του κατόρθωσε να διώξει την αρρώστια. Έμεινε στο κελί του αβά Χαρίτωνος πέντε χρόνια. Από εκεί αναγκάστηκε να πολεμήσει την αίρεση του ωριγενισμού, με επιτυχία. Ο ίδιος ο Ωριγένης (+254) και κυρίως οι μαθητές του, είχαν πέσει σε σημαντικές πλάνες, όπως «η προϋπαρξη των ψυχών» και η «αποκατάσταση των πάντων», οι οποίες καταδικάστηκαν από την Ε΄ Οικουμενική Σύνοδο (553).

Διάνυε ήδη το ενενηκοστό ένατο έτος της ηλικίας του. Είχε επιθυμήσει να ζήσει και πάλι στην αγαπημένη του έρημο Σουσακείμ. Εκεί έζησε ακόμη εννέα έτη. Λίγο πριν το τέλος της επί γης ζωής του πήγαν να τον επισκεφτούν κάποιοι μοναχοί από τη Λαύρα Σουκά και να πάρουν την ευλογία του. Τον βρήκαν να προσεύχεται χωρίς κούραση, παρά τα εκατόν οκτώ έτη του, με πλήρη σωματική ρώμη και πνευματική διαύγεια. Ο άγιος ασκητής, αφού τους ευχαρίστησε και τους ευλόγησε κοιμήθηκε ειρηνικά το 556 και αγία του ψυχή πέταξε στα ουράνια για να συναντήσει τον Κύριο στον Οποίο είχε αφιερώσει ολόκληρη τη ζωή του. Η μνήμη του τιμάται στις 29 Σεπτεμβρίου.

Αυτός υπήρξε ο άγιος Κυριακός ο Αναχωρητής. Σωματικά στην έρημο και πνευματικά στον κόσμο, καθ’ ότι η ορθόδοξη ασκητική δεν είναι απόκοσμη, αλλά αγώνας για την κάθαρση του κόσμου από τη δουλεία της αμαρτίας.